

Sprawiedliwe opodatkowanie gospodarki cyfrowej

W marcu 2018 r., z myślą o tym, aby dostosować przepisy podatkowe do potrzeb gospodarki cyfrowej, Komisja Europejska zaproponowała dwie dyrektywy Rady: rozwiązanie krótkoterminowe, które polegałoby na tymczasowym podatku od usług cyfrowych, pobieranym od przychodów uzyskiwanych w wyniku świadczenia niektórych usług cyfrowych, oraz dogłębną zmianę przepisów dotyczących podatku od osób prawnych w oparciu o koncepcję znaczącej obecności cyfrowej. Oczekuje się, że Parlament Europejski podda te wnioski pod głosowanie podczas grudniowej sesji plenarnej.

Kontekst

Gospodarka cyfrowa jest najwyraźniej obciążona stosunkowo niskimi podatkami w porównaniu z tradycyjnymi przedsiębiorstwami. Komisja szacuje, że przedsiębiorstwa cyfrowe płacą efektywną stawkę podatkową w wysokości zaledwie 9,5% w porównaniu z 23,2% w przypadku tradycyjnych modeli prowadzenia działalności gospodarczej. Dotyczy to w szczególności dużych przedsiębiorstw działających w wielu jurysdykcjach podatkowych. Ponadto obecne przepisy podatkowe często nie oddają wartości tworzonej przy wykorzystaniu nowych modeli działalności gospodarczej w środowisku cyfrowym, które to modele nie wymagają fizycznej obecności w kraju, a ich podstawą są aktywa niematerialne oraz dane i wiedza generowane przez użytkowników. [Międzynarodowe wysiłki](#), których celem jest wypracowanie konsensusu w sprawie opodatkowania gospodarki cyfrowej, utknęły w międzyczasie w martwym punkcie. Mając to na uwadze, w dniu 21 marca 2018 r. Komisja zaproponowała pakiet dotyczący [sprawiedliwego opodatkowania gospodarki cyfrowej](#).

Wnioski Komisji Europejskiej

Podatek od usług cyfrowych pobierany od przychodów uzyskiwanych w wyniku świadczenia niektórych usług cyfrowych

Celem pierwszego [wniosku](#) dotyczącego dyrektywy Rady jest opodatkowanie przychodów uzyskanych w ramach prowadzenia pewnych rodzajów działalności cyfrowej, które obecnie nie podlegają opodatkowaniu. Podatkiem zostałyby objęte przychody generowane dzięki sprzedaży przestrzeni reklamowej w środowisku internetowym, dzięki cyfrowej działalności w zakresie pośrednictwa między użytkownikami w celu ułatwienia sprzedaży towarów i usług oraz dzięki sprzedaży danych pozyskiwanych na podstawie informacji dostarczanych przez użytkowników. Podatek miałby zastosowanie jedynie do przedsiębiorstw przekraczających dwa progi: całkowite roczne przychody na całym świecie powyżej 750 mln EUR oraz całkowite roczne przychody w UE powyżej 50 mln EUR. Proponuje się jednolitą stawkę w wysokości 3%, którą pobierano by od przychodów brutto uzyskiwanych w wyniku świadczenia usług cyfrowych, w przypadku których istotne znaczenie ma tworzenie wartości przez użytkownika. Stawka ta miałaby zastosowanie zarówno do przedsiębiorstw niebędących rezydentami, jak i do przedsiębiorstw krajowych, a także do transakcji krajowych i transgranicznych. Poborem podatku zajmowałyby się państwa członkowskie, a przychody zeń rozdzielano by na wszystkie kraje proporcjonalnie do liczby użytkowników opodatkowanej usługi. Podatek ten ma być rozwiązaniem tymczasowym i obowiązywać do czasu wdrożenia kompleksowej reformy przewidzianej w drugim wniosku.

Opodatkowanie osób prawnych, których obecność na rynku cyfrowym jest znacząca

Drugi [wniosek](#) dotyczący dyrektywy Rady stanowi zaktualizowaną odpowiedź na pytanie, gdzie i co należy opodatkować w gospodarce cyfrowej. We wniosku tym definiuje się pojęcie znaczącej obecności cyfrowej, którą można ustalić nawet w przypadku braku obecności fizycznej w danym państwie członkowskim UE. Opodatkowaniu podlegałyby przedsiębiorstwa spełniające w roku podatkowym co najmniej jedno z następujących kryteriów: roczne przychody przekraczające 7 mln EUR; ponad 100 000 użytkowników w jednym z państw członkowskich oraz ponad 3 000 umów o świadczenie usług cyfrowych, zawartych przez dane przedsiębiorstwo z innymi przedsiębiorstwami. Proporcjonalna część zysków przedsiębiorstwa podlegałaby wówczas opodatkowaniu w kraju, w którym było ono obecne na rynku cyfrowym i podlegało opodatkowaniu, a zastosowanie miałyby stawki obowiązujące w przypadku przedsiębiorstw tradycyjnych. Podatek obejmowałby podatników będących osobami prawnymi, zarejestrowanych lub mających siedzibę w UE, a także przedsiębiorstwa zarejestrowane lub mające siedzibę w jurysdykcji pozaunijnej niezwiązanej umową o unikaniu podwójnego opodatkowania z państwem członkowskim, w którym stwierdzono znaczącą obecność cyfrową podatnika.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

W dniu 3 grudnia 2018 r. Komisja Gospodarcza i Monetarna Parlamentu Europejskiego (ECON) przyjęła swoje sprawozdania dotyczące obydwu wniosków (w sprawie [tymczasowego podatku od usług cyfrowych](#) i [znaczącej obecności cyfrowej](#)) będących przedmiotem procedury konsultacyjnej. W odniesieniu do **podatku od usług cyfrowych**

komisja ECON proponuje obniżenie progu, po przekroczeniu którego przedsiębiorstwa musiałyby odprowadzać podatek, z 50 do 40 mln EUR. Komisja proponuje rozszerzenie podstawy opodatkowania poprzez włączenie do przychodów podlegających opodatkowaniu dostarczania treści cyfrowych w formie wideo, audio, gier lub tekstu, a także przetwarzania i sprzedaży danych gromadzonych od użytkowników i generowanych na podstawie ich działalności prowadzonej za pośrednictwem interfejsów cyfrowych. Podstawa powinna obejmować przychody pochodzące z dostarczania usług cyfrowych, w ramach których użytkownicy lub aktywa niematerialne w znacznym stopniu przyczyniają się do tworzenia wartości. Usługi polegające na dostarczaniu przez podmiot treści cyfrowych za pośrednictwem interfejsu cyfrowego byłyby włączone do zakresu stosowania podatku, niezależnie od tego, czy treści cyfrowe są własnością tego podmiotu czy też podmiot ten nabył prawa do ich dystrybucji. Komisja Europejska powinna dokonać oceny odpowiednich przychodów w ciągu dwóch lat od wejścia w życie dyrektywy. Prawa do nałożenia podatku zostałyby przyznane państwu członkowskim, w których towary lub usługi są dostarczane kupującemu. Jeżeli podatek podlega opodatkowaniu w więcej niż jednym państwie członkowskim, Komisja Europejska co trzy lata kontrolowałaby deklarację podatkową składaną w państwie członkowskim identyfikacji podatkowej. Co więcej, w sprawozdaniu wzywa się Komisję Europejską do oceny możliwości ustanowienia mechanizmu rozstrzygania sporów dotyczących rozdziału przychodów podlegających opodatkowaniu między państwa członkowskie. Łączna wartość podatku od usług cyfrowych płaconego przez podatnika w danym państwie członkowskim powinna wchodzić w zakres systemu sprawozdawczości w podziale na kraje. W sprawozdaniu przewiduje się również klauzulę wygaśnięcia, zgodnie z którą podatek zostałby zniesiony po wprowadzeniu kompleksowego rozwiązania, najlepiej na szczeblu międzynarodowym. Jego zniesienie nastąpiłoby wraz z przyjęciem wniosku w sprawie podatku od znaczącej obecności cyfrowej lub wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCTB) i wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCCTB), jeżeli zawierałyby one koncepcję [stałego miejsca prowadzenia działalności cyfrowej](#), zaproponowaną przez Parlament Europejski, albo też wraz z wprowadzeniem międzynarodowego rozwiązania uzgodnionego na forum takim jak OECD lub Narody Zjednoczone. Komisja ECON zwraca się do Komisji Europejskiej o rozpatrzenie wniosku w oparciu o art. 116 TFUE, który przewiduje zastosowanie zwykłej procedury ustawodawczej, jeżeli do 31 grudnia 2020 r. nie zostanie uzgodnione kompleksowe rozwiązanie.

W kwestii **znaczącej obecności cyfrowej** komisja ECON dąży do tego, aby koncepcja ta – wraz z proponowanymi rozwiązaniami – stała się integralną częścią proponowanych dyrektyw Rady w sprawie CCTB i CCCTB. Komisja ECON chciałaby, aby definicja usług cyfrowych obejmowała również sprzedaż towarów lub usług, które zamawia się online za pośrednictwem interfejsów cyfrowych, a także aby działalność istotna z ekonomicznego punktu widzenia obejmowała wykorzystywanie i przekazywanie danych użytkowników. ECON dodaje kolejne kryterium w celu określenia znaczącej obecności cyfrowej: ilość danych w postaci treści cyfrowych zgromadzonych przez podatnika w danym roku podatkowym przekraczająca 10% wszystkich treści cyfrowych przechowywanych przez grupę. Aby wesprzeć organy podatkowe, Komisja opublikowałaby wytyczne dotyczące sposobów określania, pomiaru i opodatkowywania znaczącej obecności cyfrowej i usług cyfrowych. Oprócz tego Komisja musiałaby wydać nowe wytyczne zawierające jasną metodologię, na podstawie której przedsiębiorstwa same oceniałyby, czy ich działalność i ewentualnie które jej rodzaje należy rozumieć jako znaczącą obecność cyfrową. Przedsiębiorstwa – zarówno unijne jak i spoza Unii – mogą odwołać się od decyzji stwierdzającej, że świadczone przez nie usługi są usługami cyfrowymi zgodnie z prawem krajowym. Komisja ECON zwraca się o zadbanie o to, aby małe i średnie przedsiębiorstwa mimo woli nie zostały objęte zakresem tego podatku. Ostatni postulat zawarty w sprawozdaniu dotyczy włączenia w skład komitetu ds. opodatkowania gospodarki cyfrowej obserwatora z Parlamentu Europejskiego. Komitet ten powinien pełnić rolę organu doradczego oceniającego stosowanie dyrektywy. Oceniałby on poprawne wdrażanie dyrektywy przez przedsiębiorstwa, miałyby możliwość gromadzenia danych pochodzących od krajowych organów podatkowych oraz mógłby ułatwiać współpracę między tymi organami, aby do minimum ograniczyć ryzyko podwójnego opodatkowania lub podwójnego nieopodatkowania.

Parlament ma głosować nad przedmiotowymi wnioskami podczas grudniowej sesji plenarnej. Zgodnie z art. 115 TFUE Parlament pełni rolę konsultacyjną w sprawach dotyczących zbliżania przepisów podatkowych. O ostatecznym kształcie przepisów decyduje Rada, stanowiąc jednogłośnie. Parlament apeluje o zatwierdzenie nowych przepisów do końca bieżącej kadencji.

Procedura konsultacji; komisja przedmiotowo właściwa: ECON
 Wspólny podatek od usług cyfrowych, pobierany od przychodów wynikających ze świadczenia niektórych usług cyfrowych ([2018/0073\(CNS\)](#)); sprawozdawca: Paul Tang (S&D, Holandia)
 Opodatkowanie osób prawnych, których obecność na rynku cyfrowym jest znacząca ([2018/0072\(CNS\)](#)); sprawozdawca: Dariusz Rosati (PPE, Polska)
 Więcej informacji można znaleźć w briefingu pt. „Opracowywanie prawa UE” ([podatek od usług cyfrowych](#) i [opodatkowanie osób prawnych, których obecność na rynku cyfrowym jest znacząca](#)).

Niniejszy dokument został przygotowany z myślą o posłach do Parlamentu Europejskiego i członkach personelu parlamentarnego. Zawiera informacje, które mogą być pomocne w pracach parlamentarnych. Wyłączną odpowiedzialność za jego treść ponoszą autorzy, a wyrażonych w nim opinii nie należy traktować jako oficjalnego stanowiska Parlamentu. Powielanie i tłumaczenie dokumentu do celów niekomercyjnych jest dozwolone, pod warunkiem że podane zostanie źródło, a Parlament Europejski zostanie wcześniej powiadomiony i otrzyma egzemplarz publikacji. © Unia Europejska, 2018.

